

การบังคับตามคำพิพากษา

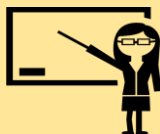

สำหรับการบังคับตามคำพิพากษาคืออาญานั้น บทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง คือ
ป.วิ.อาญา มาตรา ๒๔๕ , มาตรา ๒๔๖ , มาตรา ๒๔๗ ,
มาตรา ๒๔๘ , มาตรา ๒๔๙ , มาตรา ๒๕๐ , มาตรา ๒๕๑
โดยสามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

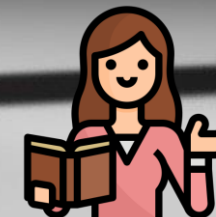
๑.หลักทั่วไป

สำหรับคดีอาญาเมื่อคดีถึงที่สุดแล้วก็ต้องบังคับคดีโดยไม่ชักช้า
ตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๒๔๕ วรรคหนึ่ง นอกเสียจากหากเกิดเหตุการณ์ตาม
ป.วิ.อาญา มาตรา ๒๔๙ , มาตรา ๒๔๗ , มาตรา ๒๔๘ เช่นนี้จะต้องบังคับใช้
กฎหมายตามเงื่อนไขในแต่ละมาตราแยกออกไปต่างหาก ทั้งนี้ ตามที่ ป.วิ.อาญา
๒๔๕ วรรคหนึ่ง ตอนต้น บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๒๔๖ , ๒๔๗ และ
๒๔๘...”

๒. วิธีการบังคับตามคำพิพากษา

สำหรับวิธีการบังคับคดีตามคำพิพากษานั้น แบ่งออกเป็น ๒ กรณี คือ

อาจารย์ธวัฒน์ พิสิฐจินดา
ผู้สอนวิชากฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

กรณี : เป็นคดีที่พิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิต

โดยหลักศาลชั้นต้นมีหน้าที่ส่งสำนวนคดีที่พิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิตไปยังศาลอุทธรณ์ในเมื่อไม่มีการอุทธรณ์คำพิพากษานั้น และ คำพิพากษาที่ศาลชั้นต้นส่งไปยังศาลอุทธรณ์ดังกล่าวนี้จะไม่ถึงที่สุด เว้นแต่ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๕ วรรคสอง

ข้อสำคัญที่สุด

คือ เมื่อเป็นคดีที่จำเลยต้องประหารชีวิต ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๗ วรรคหนึ่ง ห้ามมิให้บังคับตามคำพิพากษาจนกว่าจะได้ปฏิบัติตาม ป.วิ.อ.ว่าด้วยอภัยโทษเสียก่อน ย่อมแสดงให้เห็นว่า คดีที่จำเลยต้องประหารชีวิตนั้นจะต้องมีการดำเนินการทูลเกล้าฯ ถวายเรื่องราวต่อพระมหากษัตริย์ขอรับพระราชทานอภัยโทษเสียก่อน

เมื่อจำเลยที่จะต้องประหารชีวิตเป็นหญิงมีครรภ์

หลัก คือ ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง หากหญิงใดต้องประหารชีวิต ถ้ามีครรภ์อยู่ จะต้องรอการประหารชีวิตนั้นไว้จนพ้นกำหนดสามปีนับแต่คลอดบุตรแล้ว นอกจากนี้ ให้ลดโทษประหารชีวิตลงเหลือจำคุกตลอดชีวิต อย่างไรก็ตาม ถ้าบุตรถึงแก่ความตายก่อนพ้นกำหนดสามปีดังกล่าว หญิงนั้นย่อมไม่ได้รับการลดโทษประหารชีวิต อนึ่ง ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง ตอนท้ายยังกำหนดอีกด้วยว่า ในระหว่างสามปีนับแต่คลอดบุตร ให้หญิงที่ต้องโทษประหารชีวิตนั้นมีสิทธิเลี้ยงดูบุตรตามความเหมาะสมในสถานที่ที่สมควรแก่การเลี้ยงดูบุตรภายในเรือนจำ

อาจารย์ธวัฒน์ พิสิฐจินดา
ผู้สอนวิชากฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เมื่อจำเลยที่จะต้องประหารชีวิตเกิดวิกลจริตก่อนถูกประหารชีวิต

หลัก คือ ตาม **ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๘ วรรคหนึ่ง** ถ้าบุคคลใดต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิตเกิดวิกลจริตก่อนประหารชีวิต ก็จะต้องให้รอกการประหารชีวิตไว้ก่อน จนกว่าบุคคลนั้นจะหาย นอกจากนี้ ในขณะที่รอกการประหารชีวิตไว้ก่อนนั้น (ตัวยกที่ใช้คำว่า “ทุเลาการประหารชีวิต”) ศาลมีอำนาจยกมาตรา ๔๙ วรรคสองแห่ง ป.อ. ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวในวรรคแรกไม่ปฏิบัติตามที่ศาลกำหนด ศาลจะสั่งให้ส่งไปคุมตัวไว้ในสถานพยาบาลเป็นเวลา

ไม่เกินสองปีได้

หมายเหตุ : ป.อ.มาตรา ๔๙ วรรคสอง คือ มาตรา ๔๖ วรรค (๒) แห่งกฎหมายลักษณะอาญา ที่ ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๘ วรรคหนึ่ง อ้างถึง

ส่วนกรณีตาม **ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๘ วรรคสอง** เป็นกรณีถ้าบุคคลวิกลจริตตาม **ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๘ วรรคหนึ่ง** หายภายหลังหนึ่งปีนับแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุดก็ให้ลดโทษประหารชีวิตลงเหลือจำคุกตลอดชีวิต

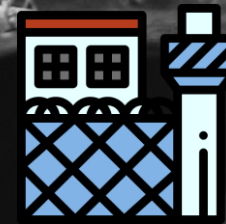
สถานที่ประหารชีวิต

สำหรับสถานที่ประหารชีวิต ตาม **ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๗ วรรคสาม** กำหนดว่า การประหารชีวิต ให้ประหาร ณ ตำบลและเวลาที่เจ้าหน้าที่จะเห็นสมควร **ข้อสังเกต** คือ การประหารชีวิตจะดำเนินการด้วยวิธีฉีดยา ตาม ป.อ.มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง

ส่วนสถานที่ประหารชีวิตนั้น ได้แก่ **“เรือนจำ”** ทั้งนี้ ตามที่ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประหารชีวิตนักโทษ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบ ป.อ.มาตรา ๑๙ วรรคสอง

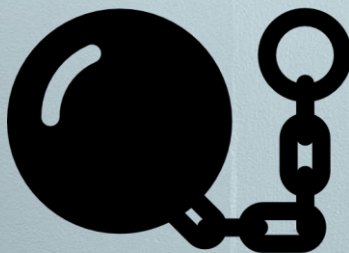
อาจารย์ธวัช พิสิฐจินดา
ผู้สอนวิชากฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

กรณี : เป็นคดีที่พิพากษาให้ลงโทษจำคุก

โดยหลักศาลชั้นต้นมีหน้าที่ส่งสำนวนคดีที่พิพากษาให้ลงโทษจำคุกตลอดชีวิตไปยังศาลอุทธรณ์ในเมื่อไม่มีการอุทธรณ์คำพิพากษานั้น และคำพิพากษาที่ศาลชั้นต้นส่งไปยังศาลอุทธรณ์ดังกล่าวนี้จะไม่ถึงที่สุด เว้นแต่ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๕ วรรคสอง แต่ถ้าเป็นการลงโทษจำคุกธรรมดาที่ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๕ วรรคสอง สำหรับการบังคับตามคำพิพากษาอันเป็นโทษจำคุกนี้ จะเห็นว่า ศาลต้องออกหมายจำคุกตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๗๔ ด้วย

๓. การทุเลาการบังคับตามคำพิพากษา

การทุเลาการบังคับตามคำพิพากษานั้น คือ การหยุดการบังคับโทษกับผู้ต้องคำพิพากษาที่ได้รับโทษทางอาญาเอาไว้ชั่วคราว นั้นเอง ตาม

ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๖ วรรคหนึ่ง หากปรากฏว่า

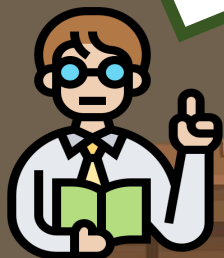

- (๑) จำเลยวิกลจริต
- (๒) เกรงว่าจำเลยจะถึงอันตรายแก่ชีวิตถ้าต้องจำคุก
- (๓) จำเลยมีครรภ์
- (๔) จำเลยคลอดบุตรแล้วยังไม่ถึงสามปีและจำเลยต้องเลี้ยงดูบุตรนั้น

กรณีตาม(๑)(๒)(๓)(๔) จำเลย สามี ภริยา ญาติจำเลย พนักงานอัยการ ผู้บัญชาการเรือนจำ หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามหมายจำคุกร้องขอ หรือเมื่อศาลเห็นสมควร ศาลมีอำนาจสั่งให้ทุเลาการบังคับให้จำคุกไว้ก่อนจนกว่าเหตุอันควรทุเลาจะหมดไปและในระหว่างทุเลาการบังคับอยู่นั้น ศาลจะมีคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในความควบคุมในสถานที่อันควรนอกจากเรือนจำหรือสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมายจำคุกก็ได้และให้ศาลกำหนดให้เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามหมายนั้นเป็นผู้มีหน้าที่และรับผิดชอบในการดำเนินตามคำสั่ง ตาม **ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๖ วรรคสอง** โดยสถานที่ดังกล่าวต้องมีมาตรการเพื่อป้องกันการหลบหนีตาม **ป.วิ.อ.มาตรา ๒๖๔ วรรคสาม** ด้วย นอกจากนี้ หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าว หรือพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป ศาลย่อมมีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือให้ดำเนินการตามหมายจำคุกได้ ตาม **ป.วิ.อ.มาตรา ๒๖๔ วรรคสี่**

ข้อสำคัญ คือ ตาม **ป.วิ.อ.มาตรา ๒๖๔ วรรคห้า** กำหนดให้หักจำนวนวันที่จำเลยอยู่ในความควบคุมระหว่างการทุเลาการบังคับให้จำคุกออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษาด้วย

อาจารย์อนวัฒน์ พิสิฐจินดา
 ผู้สอนวิชากฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

๕. การบังคับคำพิพากษาหรือคำสั่งอันเกี่ยวกับทรัพย์สินในคดีอาญา

สำหรับการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งอันเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้น แบ่งได้ ๓ กรณี คือ

กรณี : ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๔๙

กรณี : ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๐

กรณี : ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๑

เป็นกรณีที่คำพิพากษาหรือคำสั่งให้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์สินค่าสินไหมทดแทนหรือค่าธรรมเนียม กรณีเช่นนี้ จะต้องบังคับตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ.

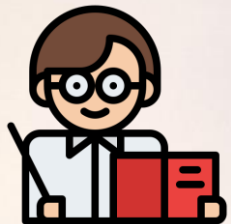
เป็นกรณีที่คำพิพากษามีได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น เช่นนี้ บุคคลทั้งปวงซึ่งต้องคำพิพากษาให้ลงโทษ โดยได้กระทำความผิดฐานเดียวกันต้องรับผิดชอบกันและต่างกันการคืนหรือใช้ราคาทรัพย์สินหรือใช้ค่าสินไหมทดแทน

เป็นกรณีที่ต้องยึดทรัพย์สินคราวเดียวกัน สำหรับใช้ค่าธรรมเนียมศาล ค่าปรับราคาทรัพย์สิน หรือค่าสินไหมทดแทน แต่ทรัพย์สินของจำเลยไม่พอใช้ครบทุกอย่าง ให้นำจำนวนเงินสุทธิของทรัพย์สินนั้นใช้ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

อาจารย์ธวัฒน์ พิสิฐจินดา
ผู้สอนวิชากฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

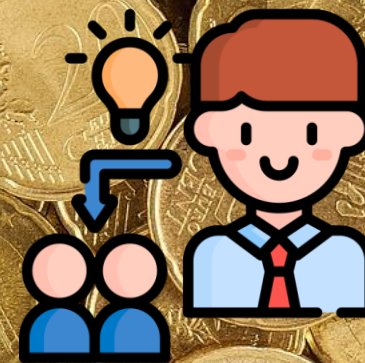

ลำดับที่ (๑) ค่าธรรมเนียม

ลำดับที่ (๒) ราคาทรัพย์สินหรือค่าสินไหมทดแทน

ลำดับที่ (๓) ค่าปรับ

ข้อสังเกต กรณีตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๑ นี้ เป็นกรณียึดทรัพย์สินเพื่อชดใช้ในทางแพ่ง จะต้องดำเนินการตามที่กฎหมายระบุลำดับให้จัดใช้หนี้ นั้นเอง กล่าวคือ หากทรัพย์สินที่ยึดไว้ในคราวเดียวได้เงินไม่พอที่จะชดใช้หนี้ที่จำเลยต้องชำระตามคำพิพากษาแล้ว การจัดลำดับชำระเงินก่อนและหลังจะต้องเป็นไปตามลำดับที่ระบุไว้ใน ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๑(๑)(๒)(๓)

อาจารย์ธวัฒน์ พิสิฐจินดา
ผู้สอนวิชากฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ส่วนที่สอง : ค่าธรรมเนียม

สำหรับเรื่องค่าธรรมเนียมในคดีอาญา บทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง
คือ ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๒ , มาตรา ๒๕๓ , มาตรา ๒๕๔ ,
มาตรา ๒๕๕ , มาตรา ๒๕๖ , มาตรา ๒๕๘ , มาตรา ๒๕๑

โดยสามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

๑.หลักทั่วไป

สำหรับหลักทั่วไปนั้น คือ ห้ามมิให้ศาลยุติธรรมเรียกค่าธรรมเนียมจากคู่ความในคดีอาญา ทั้งนี้
ตามที่ ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า
“ในคดีอาญาทั้งหลายห้ามมิให้ศาลยุติธรรมเรียกค่าธรรมเนียม นอกจากที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้”

๒. การเรียกค่าธรรมเนียม

แบ่งออกเป็น ๒ กรณี

กรณี : ในคดีพนักงานอัยการเป็นโจทก์

ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง ตอนต้น ในคดีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ซึ่งมี

- (๑) คำร้องให้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์สินติดมากับฟ้องอาญาตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๔๓ หรือ
- (๒) คำขอของผู้เสียหายขอให้บังคับบังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (อาทิ เช่น กรณีตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๔๔/๑)

ข้อยกเว้น คือ เว้นแต่ในกรณีที่ศาลเห็นว่าผู้เสียหายเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนสูงเกินสมควรหรือดำเนินคดีโดยไม่สุจริต ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้เสียหายชำระค่าธรรมเนียมทั้งหมดหรือแต่เฉพาะบางส่วน ภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดก็ได้ และถ้าผู้เสียหายเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลให้ถือว่าเป็นการทิ้งฟ้องในคดีส่วนแพ่ง

หลัก คือ ห้ามมิให้เรียกค่าธรรมเนียม

อย่างไรก็ดี ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง ตอนท้าย ได้กำหนดข้อยกเว้นเอาไว้ ดังนี้

นอกจากนี้ ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๓ วรรคสอง ยังได้กำหนดให้ในกรณีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์สินหรือค่าสินไหมทดแทนตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง ถ้าศาลยังต้องจัดการอะไรอีก เพื่อการบังคับผู้ที่จะได้รับคืนทรัพย์สินหรือราคาหรือค่าสินไหมทดแทน จำต้องเสียค่าธรรมเนียมดังคดีแพ่ง สำหรับการต่อไปนั้น

อาจารย์ธวัฒน์ พิสิฐจินดา
ผู้สอนวิชากฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

กรณี : ในคดีผู้เสียหายเป็นโจทก์

แยกพิจารณาได้ดังนี้

หลัก : ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๔ วรรคหนึ่ง

หลัก : ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๔ วรรคสอง

หลัก : ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๔ วรรคสาม

เป็น **ข้อยกเว้น**ของการเรียกค่าธรรมเนียมตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๔ วรรคหนึ่ง กล่าวคือ

เป็นกรณีในคดีที่ผู้เสียหายเรียกร้องให้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์สินหรือใช้ค่าสินไหมทดแทนซึ่งติดมากับฟ้องคดีอาญาหรือที่ฟ้องเป็นคดีแพ่งโดยลำพัง ให้เรียกค่าธรรมเนียมดังคดีแพ่ง

- (๑) ในคดีส่วนแพ่งของคดีที่ผู้เสียหายเรียกร้องให้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์สินหรือใช้ค่าสินไหมทดแทนซึ่งติดมากับฟ้องคดีอาญาหรือที่ฟ้องเป็นคดีแพ่งโดยลำพังตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๔ วรรคหนึ่งนั้น หากผู้เสียหายซึ่งเป็นโจทก์มีความประสงค์จะยกเว้น **ค่าธรรมเนียมศาล**ในศาลชั้นต้น ชั้นอุทธรณ์ หรือ ชั้นฎีกาก็ให้ยื่นคำขอต่อศาลชั้นต้นที่ได้ยื่นฟ้องไว้พร้อมกับคำฟ้อง คำฟ้องอุทธรณ์หรือคำฟ้องฎีกา แล้วแต่กรณี
- (๒) หากศาลชั้นต้น เห็นว่า คดีอาญาที่ฟ้องมีมูลและการเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนนั้น ไม่เกินสมควรและเป็นไปด้วยความสุจริต ให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตตามคำขอ แต่ถ้าศาลมีคำสั่งยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลให้แก่โจทก์แต่เฉพาะบางส่วนหรือมีคำสั่งยกคำขอ ก็ให้กำหนดเวลาให้โจทก์ชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าว
- (๓) คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลหรือยกคำขอ ให้มีผลสำหรับดำเนินคดีตั้งแต่ชั้นศาลซึ่งคดีนั้นอยู่ในระหว่างพิจารณาไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด เว้นแต่ในกรณีที่พฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป ศาลที่พิจารณาคดีจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นได้ตามที่เห็นสมควร

เป็นกรณีที่ห้ามมิให้อุทธรณ์หรือฎีกาคำสั่งตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๔ วรรคสอง กล่าวคือ หากปรากฏว่า

- (๑) ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำขอ หรือ
- (๒) ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลให้แก่โจทก์แต่เฉพาะบางส่วน

ผลทางกฎหมาย

คือ ห้ามมิให้อุทธรณ์หรือฎีกา คำสั่งของศาลดังกล่าว

อาจารย์ธเนศวร พิสิฐจินดา
ผู้สอนวิชากฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

กรณี : ศาลมีอำนาจสั่งให้ฝ่ายที่แพ้คดีใช้ค่าธรรมเนียมแทนอีกฝ่ายหนึ่งได้

ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๕ บัญญัติให้ คดีตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๓ วรรค ๒ และ คดีตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๔ ศาลมีอำนาจสั่งให้ฝ่ายที่แพ้คดีใช้ค่าธรรมเนียมแทนอีกฝ่ายหนึ่งได้ด้วย กล่าวคือ กรณีตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๕ นี้ กำหนดให้ดำเนินไปอย่างคดีแพ่งเพียงแต่ศาลจะสั่งให้ฝ่ายแพ้คดีใช้ค่าธรรมเนียมอีกฝ่ายหนึ่งได้ก็ต่อเมื่อ มีคำขอ

๓. เรื่อง ค่าพาหนะ ค่าป่วยการ ค่าเช่าที่พัก แก่พยาน

๔. การให้นำบทบัญญัติตาม ป.วิ.พ.ว่าด้วยค่าฤชาธรรมเนียมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๖ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ศาลเป็นผู้จ่ายค่าพาหนะ ค่าป่วยการ และค่าเช่าที่พักที่จำเป็นและสมควรแก่พยานซึ่งมาศาลตามหมายเรียก ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม กำหนดโดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง ส่วนกรณีตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๖ วรรคสอง เป็นการกำหนดให้พยานที่ได้รับค่าพาหนะ ค่าป่วยการ หรือค่าเช่าที่พักตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๖ วรรคหนึ่งแล้ว ย่อม

ไม่มีสิทธิได้รับอีก

สำหรับกรณี ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๒๕๘ นั้น เป็นหลักที่ให้นำบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ.ว่าด้วยค่าฤชาธรรมเนียม กล่าวคือ ให้นำบทบัญญัติ อันว่าด้วย “การกำหนดและการชำระค่าธรรมเนียมและการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล” ตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๙ ถึง มาตรา ๑๖๐ และ “ความรับผิดชอบที่สุดในค่าฤชาธรรมเนียม” ตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๖๑ ถึง มาตรา ๑๖๙/๓ มาใช้บังคับกับคดีอาญาโดยอนุโลม

